

STARI ZANATI- (Igrokaz je napisan sa osvrtom na nekadašnji život i život danas , a prožet je upotrebom starih zanata koji danas sve više iščezavaju, pa je tako na ovaj način i vidno obilježen kao jedna pređa i jedna pletilja- učenice IV2 ...)

IGROKAZ: „BABA KOSA I KOMŠINICA ROSA“.... Autor: Ljubiša Vujasin

(kavenišu, divane i u šakama rade)

Bilo je to ne mnogo davno. Družili se ljudi, radili, pričali i uvijek imali vremena jedni za druge. Sada se svi zabavili sobom. Došla tehnologija, nesto druženja! Da vidimo kako je to nekad bilo sa osvrtom na današnjicu.

Sjedi baba Kosa , a na pećicu priturila ibrik s vodom. Vrijeme je, sad će osam sati i doće komšinica Rosa, noseći u ruci fildžan kafe. Tako se njih dvije druže dok su im muževi Trivo i Stevo u šumi još od vajkada. Oni izvlače drva na konjima tzv. samarici. S vremena na vrijeme dođu kući, operu se i presvuku i opet natrag u šumu na poso! Poslušajmo sada jedno jutarnje kavenisanje !!!

ROSA: Dobrojtro Koso! Kvrca li voda? Mirše bome Koso na dvoru .Reko , zasula je Kosa nju, idem , vrijeme je.

KOSA: Jest Roso, jest, gotova je. Vidim, ponijela si i pletivo? Ako , ako , neka si. Dosta svetaca oko Božića, pa se ništa nije valjalo u šakama raditi.

(Kosa sipa kafu i počinju pričati uz pletivo...Kosa prede, a Rosa plete).

ROSA: Čul ti Koso sta bi sa onom Marom Milinom iz potoka dolje?

KOSA: Šta bi Roso? Nisam već par dana išla niže dalje iz avlige i ništa nit čujem nit koga vidim. Ubi me ova kuća. Potec u štalu , potec u kuću i nigdje me nema.

ROSA: Moja Koso! Ostavi Mara Dulu i djecu i ode s nekakvim u inozemstvo. Eno Dušan nit jede , nit piye nit očima bijeli.

KOSA: Ajmeeee, kukavna li joj majka njena. Ne lez vraže, jadna djeca. Obruka čeljad i svu familiju...

ROSA: Kaže Stana Dušanova, eno djece samo se drže Radi Milinoj za vertun. Šta će, baba ko baba ...unučadi su to.

Babe pletu, predu ,i povremeno spuste pletivo i pričaju).

KOSA: Vidim ja to moja Roso da to sve ode na neki belaj. Stari nestaju, mladi odoše u grad na svjetlo gradsko, neće niko ni srpa ni motike !

ROSA: Znala sam ja Koso da ima neki belaj kod njih. Mara ti malo- malo na dvorištu , čas pod ružom, čas pod lipom . Uvijek se nešto namješta, glavu krivi uvis , smije se, digla onaj telefon bez kabla iznad glave i ko da nešto upera njim i još se smije.

KOSA: Šta veliš to Roso?

ROSA: Jes vala, ne pomakla se odavde ako skrenu sa istine! Jedan dan sam ti pošla davati živadima , kad Mara uprla onaj televon, podiže ruku u vis , kad ono nešto sinu iz telefona ko munja...

KOSA: Ajmee, šta veliš to Roso, sestro slatka?

ROSA: Jest Koso , očju mi moji. Sinu nešto iz telefona, osvjetli Maru..Ajme , reko ubi je nešto. Naišla poslije Rada , ja joj tako velim , a ona meni: Ćut moja ti , Roso! To se moja snajca slika za poso neki , tako mi veli.. Eto joj ! Uslika se snajca baš...

KOSA: Kaže meni moj Trivo da su smisli sad taj televon bez kabla da moš njim i na njivu i svukuda, ne moraš vući kabal za sobom , ko one pjevačice mikrofon na televiziji, nego uptris u ruku i nosis gdje oš.

ROSA: Ne lez vraže, gdje će ovaj svjet stići!

KOSA: E moja Roso! Sjećaš se ti , kako smo mi nekad na prelo išle, pa pjevala , pa ukolo, a nije se smijo ni jedan momak uhvatiti u kolo do nas , majka samo gledi. Ako te uvati za ruku , gotovo je. Čirjaš perje , a momci gledaju od vrata.

ROSA: Jest vala Koso.

KOSA I ROSA – pjevaju pjesmu....Rasti , rasti moj zeleni bore!!!

ROSA: Večeras bi i ona naša dvojca trebali sa Bukvika sići. Štas ti pristevla za večeru? Ja sam gra. Voli Stevo variva da ima . Valjda se u šumi ogadi suva rana.

Ništa bez kašike .

KOSA: Moj Trivo voli pitu pa sam složila jukare od sira i riže. Mogu oni Roso i ranije rupti. Kisica rosulji , a gore u brdima je uvijek gore vrijeme.

(Napolju se čuje Trivin glas kako rasprema konje).

Kosa ustaje prozoru i , reče: Evo njih Roso , došli. Mi o vukovima , a vukovi udvorište.

TRIVO: Dobar dan, kavenišete žene drage? Imal meni jedan fildžan kafe?

KOSA: Ima , ima , kako nema?(Kosa dohvaća solju za kafu i sipa Trivi).

ROSA: Đe moj Stevo, Trivo?

TRIVO: Ode kući ! Veli da je umoran. Malo jutros radili , al ne da kisa i to ti je.

Zato smo ranije i došli kući.

ROSA: Idem ja sad Koso. Prigotovo se i jelo pa da Stevo i ja ručamo.

KOSA.: Aj , aj ...sjutra smo kod tebe na uranku .

TRIVO: Ja bi Koso sad poslije kave malo jeo, jel gotov ručak?

KOSA: Jest moj Trivo , znas ti da sam ja valjana zena! Sreća pa je Bog dao samo dvije ruke, a da dade četri, od jutra do mraka bi sve poslove pozavrsavala.

TRIVO: Ako , ako Koso! Pa zato sam te i oženio!

KOSA: Ma da Trivo, da je bilo tako. Znaš da je moj otac otišao u zadrugu , a kiša se spremala. Nikog nije bilo od muških da udari stožnu za sjeno , a ti naišao i ja velim materi , ovog će pitati.

TRIVO: Da , da ... I šta je onda poslije bilo?

KOSA: Bilo, šta je bilo?

TRIVO: Pa ja reče materi tvojoj: Ako ja mognem udarti stožnu , da će te ženti poslije!

KOSA: Tako je , tako je !!! Nego, čul ti šta je bilo sa Marom Dulinom?

TRIVO: Kako neću čuti? Cijel Bukvik priča o tome!

KOSA: Sramota je to moj Trivo, velika sramota!! Vidjela sam ja da to neće napretku. Neće ova omladina ništa raditi. Vatli se samo onih mobilnije telefona i samo blicaju li blicaju. Blicala je i Mara , pa sad bom ode u inozemstvo.

TRIVO: Čuti Koso, samo čuti. Imaš ih ti dvojcu dolje u gradu , ne znaš , takva ti može u kuću doći...

KOSA: Znaš i sam Trivo da sam ih iz dana u dan svjetovala da ne kradu , ne lažu i da školu uče i postanu dobri ljudi, da ne okaljaju obraz materin i čaćin.

TRIVO: Mol se ti Koso samo za zdravlje i da nam takve ne dođu..

KOSA: Puj, puj Trivo! Ne prizivaj vraga! Mogli bi se odma vješati na dud treći dan.

Jesam li ja prije s tobom divanila o tome kako dođe ova tehnika i ovi ekrani , samo se u njih bulji .Ljudi se ne druže Trivo, ne pričaju, ama ni da čuješ da se neko posvađa. Ne , nema se vremena od ovije ekrana , oči će poispadati buljeći u njih.

TRIVO: Kako ono reče naš Mišo? Vrijeme ide , a i mi moramo ukorak s njime. E , dobro je i rekao Koso!

KOSA: Pada noć Trivo. Vrijeme je još malo za počivati. Sad su noći od Savindana duže. Valja ranije ustajati i pripremati se polagano za sjetvu.

TRIVO: Valja, bome Koso!

(Kosa namješta krevet i prilazi fenjeru)

KOSA: Ajmo Trivo počivati. Nema još puno gaza u fenjeru, a i sutra je novi dan , valja iznova dan početi!!!

FENJER SE GASI I KRAJ PRIČE.

ULOGE:

ANA IVIĆIĆ-

ANASTASIJA kao KOSA- (Trivo, Kosin muž)

MILICA kao Rosa- (Stevo , Rosin muž)